

Izjava

Izjava Europskog odbora za zaštitu podataka o reviziji Uredbe o e-privatnosti i njezinu u inku na zaštitu pojedinaca u pogledu privatnosti i povjerljivosti njihovih komunikacija

Tijela Europske unije za zaštitu podataka ujedinjena u Europskom odboru za zaštitu podataka smatraju da je revizija važe e Direktive o e-privatnosti (Direktiva 2002/58/EZ, izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ) važan i nužan korak koji treba brzo provesti. Upotreba komunikacijskih usluga temeljenih na IP-u proširila se od 2009., a te „Over-the-Top“ usluge nisu trenuta no obuhvate nevaže om Direktivom. Kako bi se osigurala zaštita povjerljivosti komunikacija krajnjih korisnika pri upotrebi tih novih usluga te stvorili ravноправni uvjeti pružateljima usluga elektroni ke komunikacije i funkcionalno istovjetnih usluga, pozivamo Europsku komisiju, Parlament i Vijeće da zajedno osiguraju brzo donošenje nove Uredbe o e-privatnosti koja bi što je prije moguće nakon stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka u svibnju ove godine zamijenila važe u Direktivu.

Europski odbor za zaštitu podataka je s obzirom na razvoj u razmatranju prijedloga i u korist suzakonodavaca odlučio ponuditi dodatne savjete i pojašnjenja o nekim posebnim pitanjima povezanim s izmjenama koje je predložio suzakonodavac.

1. Povjerljivost elektroničkih komunikacija zahtjeva posebnu zaštitu izvan okvira Opće uredbe o zaštiti podataka

Povjerljivost komunikacija (suvremeni ekvivalent tradicionalne poštanske tajne) temeljno je pravo zaštite eno lankom 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te se već provodi Direktivom o e-privatnosti. To pravo na povjerljivost mora se primjenjivati na sve elektroničke komunikacije, bez obzira na način slanja, u mirovanju ili u tranzitu, koje pošiljatelj šalje primatelju te se njime mora zaštiti cjelovitost terminalne opreme svakog korisnika.

Elektroničke komunikacije temelj su mnogih važnih aktivnosti današnjeg društva jer se njima podržava ostvarivanje mnogih temeljnih prava kao što su sloboda mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti, izražavanja, informiranja, okupljanja, udruživanja itd. Stoga je neophodno ojačati povjerljivost i neutralnost naših usluga slanja poruka.

S obzirom na važnost i široku upotrebu elektroničkih komunikacija u našem digitalnom životu, one vrlo vjerojatno sadržavaju ili otkrivaju posebne kategorije osobnih podataka, izričito ili zbog samog gomilanja i kombinacije njihova sadržaja ili metapodataka, pri čemu se mogu donijeti vrlo precizni zaključci o privatnom životu osoba, što predstavlja visoki rizik za njihova prava i slobode te bi s njima trebalo primjereni postupati.

Stoga u potpunosti podržavamo pristup predložene Uredbe koji se temelji na opsežnim zabranama, uskim iznimkama i davanju pristanka. U skladu s time u Uredbi o e-privatnosti ne bi se trebala predviđati

mogunost obrade metapodataka i sadržaja elektroničkih komunikacija iz opasnih razloga, poput „legitimnih interesa”, koji izlaze izvan okvira onog što je potrebno za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga. Osim toga, Uredbom o e-privatnosti ne bi se trebala omogućiti obrada elektroničkih komunikacijskih metapodataka radi izvršenja ugovora, što znači da ne bi trebala postojati iznimka na temelju opasnih svrha izvršenja ugovora jer se Uredbom to nije utvrdilo kakva je obrada dopuštena u tu svrhu, kao što je obrada u svrhu naplate.

Europski odbor za zaštitu podataka želi naglasiti da se elektronički komunikacijski metapodaci mogu i dalje obavljati bez pristanka nakon što su istinski anonimizirani¹ te poziva pružatelje elektroničkih komunikacijskih usluga na upotrebu te mogućnosti kako bi se razvile inovativne usluge, a ujedno zaštitala privatnost.

2. Direktiva o e-privatnosti već je na snazi

Zaštita povjerljivosti komunikacija pravo je koje već postoje. U Direktivi o e-privatnosti iz 2002., izmijenjenoj 2009., već je predviđena opća zabrana obrade metapodataka i sadržaja elektroničkih komunikacija. Ta je obrada moguća isključivo:

- uz prethodni pristanak korisnika ili
- ako je riječ o jednoj od iznimki predviđenih Direktivom o e-privatnosti (prijenos elektroničkih komunikacija i naplata).

Usluge prijenosa koje se upotrebljavaju za komunikaciju među strojevima obuhvataju su područjem primjene važeće Direktive. Te su odredbe zadržane u predloženoj Uredbi.

Zaštita terminalne opreme takođe je već postojao pravo. Upotreba kapaciteta korisnikove terminalne opreme za pohranu provodi se na tehnički neutralan način. Stoga je za svaku tehnologiju pravila, uključujući i kola i e-mail, već potreban pristanak korisnika ili se na njemu primjenjuje jedna od iznimaka iz Direktive o e-privatnosti.

Osim toga, u predloženoj Uredbi, kako ju je izmijenio suzakonodavac, uvodi se nekoliko novih iznimaka koje je predložila radna skupina izvještajnika 29.², kao što su sigurnosna ažuriranja i mjerjenje broja posjetitelja. Te su iznimke povezane s posebnim vrstama obrade s vrlo ograničenim rizicima za privatnost korisnika.

3. Cilj je predložene Uredbe osigurati njezinu jedinstvenu primjenu u svim državama članicama i među svim vrstama voditelja obrade podataka

Važeće Direktiva o e-privatnosti ne primjenjuje se na elektroničke komunikacijske usluge pružatelja koji posluju preko interneta, iako nude funkcionalno istovjetne usluge.

Ti pružatelji ipak biti obuhvati područjem primjene predložene Uredbe. Europski odbor za zaštitu podataka ističe da je proširenje područja primjene Uredbe na funkcionalno istovjetne usluge, uključujući i takozvane „Over-the-Top” usluge, ključan element reforme. Treba izbjegavati sve predložene izmjene nacrta Uredbe kojima se može dovesti u pitanje taj cilj (primjerice sve prijedloge za ograničavanje opsega zaštite komunikacijskih podataka „u tranzitu“) kako bi se svim pružateljima osigurali ravnopravni uvjeti.

Predložena Uredba primjenjuje se i im se prikupe podaci o ponašanju korisnika, bez obzira na to jesu li otvorili račun za uslugu. Osim što se tim pristupom korisnicima tih usluga pruža zaštita na koju imaju

¹ Kako je definirano u mišljenju WP216, dok su pseudonimizirani podaci i dalje osobni podaci.

² Vidjeti mišljenja WP194 i WP240.

pravo, omogu uje se i pošteno tržišno natjecanje me u voditeljima obrade podataka. Treba napomenuti i da pristanak koji se mora dobiti u skladu s Uredbom o e-privatnosti ima isto zna enje kao u Op oj uredbi o zaštiti podataka. Konkretno, zbog potrebe za dobrovoljnim pristankom pružatelji usluga ne e mo i za svoje korisnike upotrebljavati obvezno prihva anje kola i a („cookie walls”³), a obvezom izri itog pristanka pružateljima e se omogu iti ravnopravni uvjeti, bez obzira na to je li korisnik prijavljen.

Nadalje, tijela za zaštitu podataka e uvo enjem posebnih sankcija za povредu Uredbe o e-privatnosti i proširenim teritorijalnim podru jem primjene, što odražava odredbe Op e uredbe o zaštiti podataka, imati ovlasti da osiguraju primjenu Uredbe za sva elektroni ka komunikacijska sredstva koja upotrebljavaju korisnici u EU-u.

---

³ Obvezno prihva anje kola i a spre ava pristup internetskim stranicama ili usluzi korisnicima koji nisu dali pristanak.

4. Novom Uredbom mora se osigurati ispunjenje zahtjeva za pristanak za kola i e i sli ne tehnologije te pružateljima usluga osigurati tehni ki alati za dobivanje tog pristanka

Kao što je predložila Europska komisija, lankom 10. predložene Uredbe korisnicima se želi omogu iti nadzor nad upotrebom kapaciteta njihove terminalne opreme za pohranu. Parlament je dodatno razradio lanak 10. kako bi uveo obvezu zadane privatnosti u postavkama softvera i pružio tehni ko rješenje za internetske stranice za dobivanje valjanog pristanka.

Europski odbor za zaštitu podataka potpuno podržava ja anje tog lanka i smatra da bi se on trebao izri ito primjenjivati na operativne sustave pametnih telefona, tableta ili bilo kojeg drugog „korisni kog agenta” kako bi se osiguralo da komunikacijske aplikacije poštju odabir korisnika bez obzira na uklju ena tehni ka sredstva.

Postavkama privatnosti trebalo bi se omogu iti da davanje i povla enje pristanka bude jednostavno, obvezuju e i izvršivo za sve stranke, a korisnicima bi se trebao ponuditi jasan izbor nakon instalacije kako bi ako žele mogli dati pristanak. Osim toga, u okviru postavki privatnosti trebalo bi se omogu iti internetskim stranicama i mobilnim aplikacijama da dobiju pristanak u skladu s Op om uredbom o zaštiti podataka.

5. Zaklju ci

Europski odbor za zaštitu podatak smatra sljede e:

- Uredbom o e-privatnosti ne bi trebalo smanjiti razinu zaštite predvi enu važe om Direktivom o e-privatnosti;
- Uredbom o e-privatnosti trebalo bi osigurati zaštitu za sve vrste elektroni kih komunikacija, uklju uju i one u okviru „Over-the-Top” usluga na tehnološki neutralan na in;
- pristanak korisnika trebalo bi pribavljati sustavno na tehni ki održiv i izvršiv na in prije obrade elektroni kih komunikacijskih podataka ili prije upotrebe kapaciteta korisnikove terminalne opreme za pohranu ili obradu. Ne bi trebale postojati iznimke za obradu tih podataka na temelju „legitimnog interesa” voditelja obrade podataka ili op e svrhe izvršenja ugovora;
- lankom 10. trebao bi se osigurati u inkovit na in za dobivanje pristanka za internetske stranice i mobilne aplikacije. Op enito, u postavkama bi se trebala zadržati zadana privatnost korisnika te bi ih trebalo pozvati na odabir postavki nakon primitka odgovaraju ih i transparentnih informacija. U tom bi pogledu Uredba trebala ostati tehnološki neutralna kako bi se osigurala dosljedna primjena bez obzira na slu ajeve upotrebe;
- za sve mogu e iznimke koje zakonodavci žele dodati onima koje su ve sadržane u nacrtu tekstova Komisije i Parlamenta treba predvidjeti najvišu razinu kontrole. Konkretno, treba pomno prou iti sve op e iznimke u slu ajevima kada javno tijelo zahtjeva obradu podataka te se prijedlogom ne bi trebalo omogu iti neselektivno pra enje lokacije korisnika ili obrada njihovih metapodataka;
- kako bi se osigurao dobrovoljni pristanak u skladu s Op om uredbom o zaštiti podataka, pristup uslugama i funkcijama ne smije se uvjetovati pristankom korisnika na obradu osobnih podataka ili obradu informacija koje se odnose na terminalnu opremu krajnjih korisnika ili koje se obra uju terminalnom opremom krajnjih korisnika, što zna i da bi obvezno prihva anje kola i a trebalo biti izri ito zabranjeno;
- trebalo bi poticati uporabu istinski anonimiziranih elektroni kih komunikacijskih podataka;
- navedenim razvojem zaštiti e se privatnost krajnjih korisnika u svim relevantnim kontekstima te e se sprije iti svako narušavanje tržišnog natjecanja.